

Blok tematyczny: Ja i moi przyjaciele.
Temat dnia: Dlaczego kwoka nie miała przyjaciół?

Cel lekcji: Ćwiczyć systematycznie stosowanie poprawnych liczebników przy podawaniu daty. Kształcić rozumienie ze słuchu. Utrwalać umiejętność wyszukiwania odpowiednich fragmentów tekstu. Zwrócić uwagę na alegoryczność bajki Jana Brzechwy. Zainspirować do działań twórczych i samodzielnego tworzenia dialogów na podstawie tekstu. Kształcić poprawne zapisywanie. Zgromadzić i utrwalić zwroty grzecznościowe. Stwarzać sytuacje umożliwiające dialogowanie i właściwą ocenę sytuacji. Wdrażać do poprawnego stosowania końcówek gramatycznych.

Pomoce:

Uczeń: przybory szkolne, papier kolorowy, klej, gazety do robienia masek.

Nauczyciel: tekst wiersza dla każdego ucznia z lukami, ewentualnie wzorce dialogów dla uczniów mających problem z poprawnym ułożeniem dialogu, tabelka do zadania domowego.

Zapis w dzienniku: Powitanie wprowadzające w temat. Podanie daty bieżącej i ćwiczenie poprawnej wymowy liczebników. Kształcenie rozumienia ze słuchu. Ćwiczenie rozumienia ze słuchu - wiersz Jana Brzechwy *Kwoka*. Uzupełnianie luk w tekście. Nazywanie zwierząt występujących w tekście oraz innych zwierząt gospodarskich. Ocena zachowania kwoki. Budowanie argumentacji. Zdania przeczące ze spójnikiem **ponieważ**. Wyrażenia zawierające nazwy zwierząt używane w złości. Dialogi układane na podstawie treści wiersza. Dialogi odzwierciedlające zachowanie osoby dobrze wychowanej. Krótka pogadanka N. Kodeks właściwego zachowania wobec ludzi.

Przebieg:

1. Tradycyjne powitanie z przywołaniem tematu lekcji: *Dzień dobry wszystkim, którzy mają przyjaciół. Dzień dobry wszystkim, którzy wciąż szukają przyjaciół. Dzień dobry wszystkim, dla których przyjaźń jest ważna. Dzień dobry wszystkim, którzy są wierni w przyjaźni.*
2. Podanie bieżącej daty i krótkie ćwiczenie z liczebnikami oraz nazwą dnia i miesiąca.
3. Ćwiczenie rozumienia ze słuchu. N. dwukrotnie czyta wiersz, a zadaniem uczniów jest uzupełnić luki w tekście.

<p>Aneks dla nauczyciela: Jan Brzechwa: Kwoka</p> <p>Proszę pana, pewna kwoka Traktowała świat z wysoka I mówiła z przekonaniem: “Grunt to dobre wychowanie!” Zaprosiła raz więc gości, By nauczyć ich grzeczności. Pierwszy osioł wszedł, lecz przy tym W progu garnek stłukł kopytem. Kwoka wielki krzyk podniosła: “Widział kto takiego osła?!” Przyszła krowa. Tuż za progiem Zbiła szybę lewym rogiem.</p>	<p>Tekst z lukami</p> <p>Proszę pana, pewna ..... Traktowała świat z wysoka I mówiła z przekonaniem: “Grunt to dobre wychowanie!” Zaprosiła raz więc gości, By nauczyć ich grzeczności. Pierwszy ..... wszedł, lecz przy tym W progu garnek stłukł kopytem. ..... wielki krzyk podniosła: “Widział kto takiego .....?!” Przyszła ..... Tuż za progiem Zbiła szybę lewym rogiem.</p>
--	---

<p>Kwoka gniewna i surowa Zawołała: "A to krowa!" Przyszła świnia prosto z błota. Kwoka złości się i miota: "Co też pani tu wyczynia? Tak nabłocić! A to świnia!" Przyszedł baran. Chciał na grzędzie Siąść cichutko w drugim rzędzie, Grzęda pękła. Kwoka wściekła Coś o łbie baranim rzekła I dodała: "Próżne słowa, Takich nikt już nie wychowa, Trudno... Wszyscy się wynoście!" No i poszli sobie goście. Czy ta kwoka, proszę pana, Była dobrze wychowana?"</p>	<p>..... gniewna i surowa Zawołała: "A to .....!" Przyszła ..... prosto z błota. ..... złości się i miota: "Co też pani tu wyczynia? Tak nabłocić! A to .....!" Przyszedł ..... Chciał na grzędzie Siąść cichutko w drugim rzędzie, Grzęda pękła. .... wściekła Coś o łbie ..... rzekła I dodała: "Próżne słowa, Takich nikt już nie wychowa, Trudno... Wszyscy się wynoście!" No i poszli sobie goście. Czy ta ....., proszę pana, Była dobrze wychowana?"</p>
--	--

4. Nazwanie zwierząt, które występują w tekście.

Pytanie N: *Jakich znajomych miała kwoka? Wymień zwierzęta występujące w wierszu?*

Krótką pracą w parach.

- *Wypisz jeszcze inne zwierzęta związane z wiejskim podwórkiem, które mogłyby stać się bohaterami wiersza?*

kaczka, gęś, koń, koza, królik, indyk, pies, kot.

5. Ocena zachowania kwoki.

Pytanie N: *Czy sądzicie, że kwoka mogłaby zyskać przyjaciół wśród zwierząt, które zaprosiła w gości?*

Oczekiwane odpowiedzi uczniów:

- Nie , ponieważ była wobec nich niegrzeczna.
- Nie , ponieważ na nie krzyczała.
- Nie, ponieważ obraziła swoich gości wyzwiskami.

Polecenie N: *Podkreślcie w tekście wiersza zwroty i wyrażenia, które brzmią obraźliwie - ludzie używają ich często w złości, próbując kogoś obrazić.*

"Widział kto takiego osła?!"

"A to krowa!"

A to świnia!"

Coś o łbie baranim rzekła ("Ty barani łbie!").

Wszyscy się wynoście!"

N. zwraca uwagę uczniów na fakt, że często charakterystyczne zwierzęta gospodarskie stają się znakiem ludzi, którzy zachowują się w specyficzny sposób. Osły bywają flegmatyczne i ospałe, krowy sprawiają wrażenie niezdarnych, barany widzi się często jako nierozumne albo tępe, a jako brudne, czyniące bałagan. Właśnie w taki sposób powstały wyzwiska, które nie powinny być używane przez osoby dobrze wychowane.

6. Inscenizacja zdarzeń - jak opisano je w wierszu. Dzieci pracują w grupach. Przygotowują maski i na podstawie wiersza układają **krótkie** dialogi:

Przykłady:

I dialog:

-Dzień dobry, kwoko, to ja osioł.

-Właśnie widzę, stłukłeś, osłe jeden, mój garnek! Widział kto takiego osła!

II dialog:

-Dzień dobry, kwoko! To ja, krowa!

-Stłukłaś moją szybę! A to krowa!

III dialog

-Dzień dobry, kwoko! to ja świnia!

-Właśnie widzę, ależ mi tu nabłociałaś! A to świnia!

IV dialog

-Dzień dobry kwoko, jestem baran, pamiętasz mnie?

-Co ty wyprawiasz, zniszczyłeś moją grzędę. Co za barani łeb!

-Wynoście się stąd i to już!

7. Chwila rozmowy o dobrym wychowaniu.

N. może wygłosić krótką pogadankę. Człowiek dobrze wychowany nie wytyka innym błędów. Nie poucza ich. Nie dostrzega czyichś niedociągnięć. Nie podnosi głosu. Nie używa wyrażen, które mogłyby kogoś urazić. Jeśli jego gościeowi zdarzy się jakaś niezręczność stara się jej nie zauważać, a nawet ją bagatelizuje. Tak można zyskać sobie przyjaciół.

8. Inscenizacja zdarzeń - jak powinna się zachować krowa, aby zyskać przyjaciół. Po omówieniu tematu uczniowie przedstawiają inny wariant zdarzeń. Wcześniej przygotowują odpowiednie dialogi.

II dialog:

-Dzień dobry, kwoko. Jestem osioł, oj, chyba potłukłem twój garnek! Przepraszam! Nie chciałem!

-Ależ nie przejmuj się, nic nie szkodzi. I tak był pęknięty!

II dialog:

Dzień dobry, kwoko! To ja, krowa! Us. Stłukłam szybę w kurniku! Tak mi wstyd!

A nie przejmuj się! Przynajmniej wpadnie trochę powietrza! Zapraszam.

III dialog

*Dzień dobry, kwoko! to ja świnia! chyba naniostałam trochę błota. Bardzo mi przykro.
Oj, to nic. Od czego są szczotki. Zaraz zamiotę.*

IV dialog

*Dzień dobry kwoko, jestem baran, pamiętasz mnie? Oj, jestem za ciężki, grzęda pękła! wybacz mi,
proszę!*

*Ależ nie, ona po prostu była już bardzo stara. Przynajmniej gospodarz zrobi mi nową .
Rozgośćcie się proszę, zaraz podam kawę!*

Zadanie domowe

Uzupełnij zdania, tworząc tym samym kodeks zachowania wobec innych ludzi, który zjedna ci sympatię i przyjaciół. Wybierz odpowiednie wyrazy z ramki i postaw je we właściwej formie gramatycznej.

Poczuć, uśmiech, dobry, goście, błędy.
----

1. Nie czekaj, aż ktoś pierwszy powie ci "dzień ....."!
2. Witaj się z ludźmi serdecznie i z .....
3. Nie wytykaj innym popełnionych niechcący.....
4. Ciesz się na widok swoich .....
5. Gdy zapraszasz kogoś do siebie, zrób wszystko, aby dobrze się .....
u ciebie.